

ISSN 2245-3423

Autismebladet

LANDSFORENINGEN AUTISME – NUMMER 1-2014

START

WWW.AUTISMEFORENING.DK

INKLUSION

– et alt for (mis)brugt ord

Børn med særlige behov skal »inkluderes«, som det hedder, og ikke længere leve i et parallelsamfund. Den type retorik og argumentation har vi i de senere år hørt fra både Christiansborg og kommuner over hele landet på nærmest daglig basis. Inklusionsordet hives ud af ærmet, hver gang et specialtilbud skal spares væk og børn med autisme placeres på almindelige folkeskoler. Mens man splitter specialmiljøet ad, siger man, at det er til børnenes bedste. At alle børn bør gå i samme skoletilbud, så ingen føler sig ekskluderet fra flertallet – at alle »har ret til at være en del af fællesskabet«.

Men vi, der har børn og unge med autisme tæt inde på livet, ved, at formuleringerne er ren manipulation, og at politikernes argumentation ikke hænger sammen. Inklusionsordet bliver (mis)brugt som et skalkeskjul for besparelser. Og fra politisk hold er det efterhånden blevet italesat som en socialiseringsgave så mange gange, at politikerne selv er begyndt at tro på det.

Sandheden er dog en anden. I en undervisningssammenhæng betyder ordet inklusion reelt, at man får et skoletilbud, som opfylder de uddannelsesmæssige behov for alle elever. Det er ikke det, børn og unge elever med autisme oplever i disse år. Tværtimod bliver de presset ind i en hverdag og undervisning, der alt for ofte slet ikke tilpasses deres behov.

I et stigende antal af sager ser vi nu en voldsom konsekvens – børn, der helt mister lysten og modet til at gå i skole. Mange udvikler angst og direkte skolefobi, så de må undervises hjemme uden andre børn omkring sig. Eller også ender de hjemme uden undervisning overhovedet, fordi kommunen ikke magter ansvaret. Alene inden for de sidste par år har VISO oplevet en mangedobling af den slags sager. Det samme har vi her i Landsforeningen Autisme. I stort set alle tilfælde handler det om elever med autisme, der er blevet såkaldt »inkluderet« på almindelige folkeskoler. I nogle tilfælde ser vi også, at kommunen rent faktisk indser, at inklusionsforsøget ikke fungerer. Men i stedet for så at flytte eleven til en specialskole, hvor den nødvendige viden om autisme findes, placeres barnet i et interimistisk specialklasse-tilbud, som kommunen selv brygger sammen. Disse gør-det-selv løsninger fungerer ikke, de ødelægger bare flere vigtige år af vores børns skolegang.

På denne måde er ordet »inklusion« altså blevet en politisk floskel, der bruges til at legitimere de psykiske overgreb, som den såkaldte inklusionsproces har medført i alt for mange sager. En proces, som ikke sker af hensyn til vores børn, men som sker for at begrænse det offentliges udgifter til specialundervisning.

Ikke nok med det. Det er fuldstændigt forkert, når det politisk hævdes, at en skolegang i en specialskole er ekskluderende og nærmest den diametrale modsætning til inklusion. Skal man forstå ordet inklusion på den måde, det oprindeligt var tænkt, så er det jo

netop på specialskolerne, at vi kan være heldige at se ægte inklusion. Her kan vi møde børn, som vi ellers aldrig ville have troet kunne fungere sammen med andre jævnaldrende. Men fordi de støttes i et miljø med specialviden, lykkes det at inkludere vores børn i et fællesskab med andre elever. Ja, de andre elever i klassen har så også autisme. Men det er stadig *børn*. De er lige så forskellige fra hinanden som alle andre mennesker – diagnoser eller ej. Og jeg har meget svært ved at se, at børn ekskluderes, når de bliver mødt af eksperter, der ved, hvad de har behov for.

Landsforeningen Autisme vil kæmpe for, at ordet inklusion genvinder sin oprindelige betydning. Vi skal misbruges til livs. Den proces kræver oplysning, ny viden, og at vi som organisation sørger for, at denne nye viden bliver formidlet videre, så alle kan forstå den.

Vidensdeling er vigtigt, ikke alene inden for inklusionsdebatten, men inden for alle aspekter af livet med autisme. Derfor har vi også besluttet, at medlemsbladet fremover skal være en platform, hvor forskere i langt højere grad kan komme til orde og fortælle om deres nyeste opdagelser. I dette nummer vil I blandt andet kunne læse en spændende bagside af Line Gebauer, der er forsker på Aarhus Universitet, Institut for Klinisk Medicin – Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab.

Samtidig vil I opleve, at bladet har fået et andet format og udtryk. Alt sammen er sket i ønsket om at gøre bladet til den platform i Danmark, hvor den vigtigste viden om autisme bliver delt.

Vi håber, at I bliver glade for vores nye medlemsblad – alle reaktioner, ris som ros, er meget velkomne. Rigtig god læselyst!

Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Marie er protektor for Landsforeningen Autisme.

NO. 1

Medlemsbladet udgives af Landsforeningen Autisme.

Ansvarshavende redaktør:
Heidi Thamestrup,
formand@autismeforening.dk

Redaktionsudvalg:
Jette Bennetzen, Heidi Thamestrup,
Vibeke Jensen og Annette Lund Dreyer

Layout:
Annette Lund Dreyer

Tryk:
Als Offset ApS

Oplag:
7.750 stk.

ISSN:
2245-3423

Indlæg, kommentarer, bidrag mv. bedes sendt til redaktion@autismeforening.dk

Bladet sendes gratis til Landsforeningen Autismes medlemmer.

DEADLINES

- **Nr. 2-2014** udkommer i uge 9
Deadline for bidrag er tirsdag den 28. januar 2014
- **Nr. 3-2014** udkommer i uge 13
Deadline for bidrag er tirsdag den 25. februar 2014
- **Nr. 4-2014** udkommer i uge 18
Deadline for bidrag er tirsdag den 1. april 2014
- **Nr. 5-2014** udkommer i uge 21
Deadline for bidrag er tirsdag den 29. april 2014
- **Nr. 6-2014** udkommer i uge 26
Deadline for bidrag er tirsdag den 27. maj 2014
- **Nr. 7-2014** udkommer i uge 37
Deadline for bidrag er tirsdag den 12. august 2014
- **Nr. 8-2014** udkommer i uge 43
Deadline for bidrag er tirsdag den 23. september 2014
- **SIKON** programmet for 2015 udkommer i uge 48
- **Nr. 9-2014** udkommer i uge 50
Deadline for bidrag er tirsdag den 12. november 2014

I HARLEM ER INKLUSIONEN VENDT PÅ HOVEDET

Af Jeanette Ringkøbing Rothenborg, New York

Notice: Mrs. Vong
Family Fruit
Please join us for
our 10th Anniversary
 celebration
Saturday, July 26th 11am
at 1000 1st St
and 1st Ave
and 1st Ave
1000 1st St
1000 1st St

»UDLEV DINE DRØMME« STÅR DER SPRAYMALET MED REGNBUEFARVET GRAFFITI OVER PORTEN TIL PUBLIC SCHOOL 112. PÅ AFSTAND LIGNER DEN AMERIKANSKE FOLKESKOLE EN HVILKEN SOM HELST ANDEN NEDSLIDT BYGNING HER I DET ØSTLIGE HARLEM PÅ MANHATTAN I NEW YORK.

Murstenene er malet bleggule dér, hvor malingen ikke for længst er skallet af. Et stenkast fra matriklen løber en stærkt befærdet motorvej. Og det er formentlig ikke helt uden grund, at New Yorks politikorps har drysset et par ekstra betjente ud i det halvskumle nabolag her i de områder, hvor der ligger børnehaver og skoler.

Alligevel er der faktisk ret hyggeligt allerede ved indgangen til PS 112. Graffiti-tegninger af glade robotter og børn pynter de gule vægge omkring indgangen, og mottoet »udlev dine drømme« er ikke tilfældigt valgt.

Herinde på den anden side af jernporten har der over de senere år udviklet sig et projekt for børn med autisme, som har vakt interesse mange steder i USA og efterhånden også internationalt.

The Nest Program hedder projektet – eller Rede Programmet – ud fra en tanke om, at børn har brug for en tryk rede for at kunne udvikle sig socialt og tilegne sig viden.

Hele udgangspunktet for projektet er et ønske om forbedret inklusion. Men ordet inklusion får en ret anderledes betydning her end i de sammenhænge, vi typisk kender fra Danmark. Hele tankegangen bag New York-projektet er, at alle børn – uanset, om de har autisme eller ej – har glæde af tydelige rammer og en pædagogisk indsats, der er specielt tilrettelagt til de-

res behov og adfærd. På en måde kan man altså sige, at inklusionen er vendt en tur på hovedet i forhold til traditionelle inklusionsprojekter, hvor det typisk er barnet med autisme, som med mere eller mindre støtte skal forsøge at tilpasse sig flertallet.

PS 112 er en blandt cirka 30 folkeskoler i New York, som indtil videre har taget programmet til sig, siden initiativet oprindeligt tog form i 2003. Alle skolerne er såkaldte »almindelige« folkeskoler, og flertallet af børn har ingen diagnoser. Alle elever skal igennem samme pensum som på New Yorks øvrige folkeskoler. Men i stedet for at have én lærer til at undervise 25 elever – sådan som det normalt foregår på New Yorks skoler – så har man indrettet Nest-skolerne efter de rammer, som ofte kommer børn med autisme til gavn.

Hvad enten børn har autisme eller ej, har de ofte glæde af, at rammerne er tydelige og pædagogikken specielt designet til den enkelte. Det er det, vi gør her, forklarer Eileen Reiter.

I de helt små klasser er der maksimalt 12 elever, og hver tredje har autisme. Alle eleverne med autisme er normalt begavede og har et veludviklet sprog. Når børnene bliver lidt større, er der maksimalt 16 elever, hvoraf igen hver tredje har autisme. Og nogenlunde sådan fortsætter fordelingen op gennem skolegangen, alt imens klasserne bliver en smule større, når eleverne går i udskoling.

Hele skoledagen igennem har hver klasse tilkøbtet to lærere. Begge er uddannet inden for specialpædagogik, og de er løbende på kurser og efteruddannelse. En gang om ugen får de desuden supervision og coaching af autismspecialister fra The Hunter College på University of New York, som har udviklet Nest-programmet.

»Vi har et ordsprog her på skolen, som vi er meget opmærksomme på at leve op til: Hvis børn ikke lærer noget på den måde, vi underviser dem, så må vi undervise dem på en måde, der får dem til at lære«, forklarer Eileen Reiter, der er skoleleder på PS 112. »Vi har en tro på, at alle børn kan lære mere. Det gælder bare om at finde ud af hvordan«.

Hele skoledagen igennem oplever alle eleverne – med og uden autisme – at der er tydelige rammer, hvor pædagogikken understøttes af visuelle hjælpemidler. Man sørger for, at der ikke er for mange forstyrrende ting i klasselokalet, som kan overstimulere børnene. Og ud over de traditionelle fag undervises børnene også intensivt i at udvikle deres sociale kompetencer. Fysisk aktivitet og kreative fag har høj prioritet, og alle elever har adgang til iPads i undervisningen.

Undervisningen tilrettelægges specielt for hver enkelt elev. Og hver elev tages op på ugentlige handleplansmøder på skolen, der hele tiden også sørger for et tæt samarbejde med forældrene.

»Hvad enten børn har autisme eller ej, har de ofte glæde af, at rammerne er tydelige og pædagogikken specielt designet til den enkelte. Det er det, vi gør her«, forklarer Eileen Reiter.

»Vi gør ikke forskel på vores tilgang til eleverne, hvad enten de har autisme eller ej. Ja, faktisk taler vi slet ikke om diagnoser her. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og ser barnet som et barn«.

Den midaldrende kvinde peger energisk på en plakat på sit kontor med ordlyden:

»En skole skal ikke måles på den måde, den behandler sine hurtigste elever, men på, hvordan den tager sig af dem, der kæmper for at lære«.

Væggen, som plakaten hænger på, kunne også godt trænge til lidt ny maling, ligesom ventilationsanlægget i Reiters kontor ville have gavn af en håndværkerhånd. Men de insisterende og ganske høje klik-lyde fra anlægget har hun tydeligvis hørt på så længe, at det ikke får hende til at tabe tråden:

»Vi har høje ambitioner på alle vore elevers vegne, og de klarer sig rigtig godt. Hvis du bliver ved med at

behandle en elev på det niveau, hvor han er, forbliver han på samme niveau. Men hvis du behandler ham, som om han var dér, hvor han potentielt kunne komme hen, vil han udvikle sig mere i den retning«, forklarer Eileen Reiter og afbryder hurtigt sig selv: »Men selvfølgelig skal processen altid foregå i dyb respekt for det enkelte barns psykiske trivsel«.

Selv om skolen kan virke lidt nedslidt, og nabolaget bestemt er både udslidt og halvskummelt, så er PS 112 blevet et trækplaster. Også for forældre til børn, der ikke har autisme.

Og ikke uden grund. På eksamensresultater ser det ud til, at Nest også fremmer indlæringen og sociale færdigheder hos de elever, som ikke har diagnoser. Da man i 2010 undersøgte karaktererne for de 80 elever med autisme, der på det tidspunkt gik i 3.-7. klasse, viste det sig, at de klarede sig lige så godt eller ligefrem lidt bedre end andre elever i de standardiserede engelskprøver. Og i matematik klarede børnene sig markant bedre. Blandt de første fem børn, som fulgte Nest-forløbet hele vejen fra børnehaveklasse til 8. klasse, kom tre af dem videre på et gymnasium for elever med et særligt højt fagligt niveau.

»Vi tror på, at alle kan lære – det handler bare om at finde den rette vej ind«, siger Eileen Reiter.

I denne sammenhæng skal det bemærkes, at rigtig mange af eleverne uden diagnoser kommer fra socialt belastede kvarterer, og at mange af børnene ikke taler engelsk som deres første sprog. Børnene har derfor åbenlyst gavn af ekstra støtte. Og det er formentlig en af forklaringerne på, at projektet også er populært blandt forældre, der har børn uden diagnoser.

»Men vi har også børn, der kommer fra mere velstående dele af Manhattan. Rigtig mange forældre kan se fordelene ved, at der er færre børn i klassen, og at børnene har mere kontakt til voksne«, indskyder Eileen Reiter.

Hendes skole indførte Nest-programmet for otte år siden som skole nummer to i projektet. I øjeblikket går der 40 elever med autisme ud af 368. Senest har skolen haft stor succes med at lade nogle af børnene gå to år i børnehaveklasse for at sikre, at de er tilstrækkeligt trygge og modne til indlæring.

»Vi har den store fordel, at børnene har kendt hinanden, siden de var helt små. De færreste tænker over, at sidekammeraten har autisme, for sådan har han eller hun jo altid været. Børnene lærer bare at se hinanden som de individer, de er«, forklarer Eileen Reiter, før hun slår døren op til en af de mindste klasser.

Hvert barn har sin egen lille tavle med dagens program. Gulvtæpper markerer tydeligt, hvor børnene skal sidde, og hvor aktiviteten, de er i gang med, skal foregå. Og på væggene er der farverige børnetegninger, hvor hver elev har tegnet sit eget ansigt i forskellige slags humør. Med afdæmpet og langsom stemme forklarer de to lærere – på både engelsk og spansk – at børnene skal tage hue og overtøj på, så de kan komme en tur ud på legepladsen.

Herude bliver børnene med visuel støtte og tydeligt kropssprog forklaret af de voksne, hvordan de nu skal løse en fælles opgave. Sammen skal de nå ind under en slags faldskærmsdug, og det gælder om at hjælpe hinanden til at nå derind samtidig. Ellers »flyver« faldskærmen ikke. En enkelt lille krølhåret dreng har lige brug for at gå rundt i et par cirkler for sig selv, inden opgaven går i gang. Men med støtte fra en voksen kommer han ind i flokken og får hjælp til at hjælpe en anden lille dreng, der ikke helt kan få fat i kanten af dugen dér, hvor han står.

Selv om der er 12 legende børn på 4-6 år, er der faktisk ganske stille – i hvert fald stille nok til, at det er bilerne ude på motorvejen på den anden side af hegnet, som trænger mest igennem.

PS 112 får jævnligt besøg af fagfolk og journalister fra nær og fjern, der er nysgerrige efter at få et indblik i, hvad der foregår i Nest-programmet.

En af de specialister, der har fulgt det på afstand, er Catherine Lord, der er leder af Autism & Communication Disorders Center på University of Michigan.

»Nest er nok et af de mest effektive inklusionsprogrammer, jeg nogensinde har set«, har hun udtalt i en artikel til den amerikanske fond, Simons Foundation, der støtter forskning inden for autisme.

Forud for projektet gennemlevede amerikanerne en proces, som på mange måder minder om den, vi oplever herhjemme nu. I 90'erne og op gennem 00'erne var der en voldsom vækst i omfanget af autisme-diagnosticerede børn. Ifølge officiel statistik fra USAs

Centers for Disease Control and Prevention var 1 ud af 150 amerikanske børn diagnosticeret med autisme i år 2000. Otte år senere var tallet 1 ud af 88.

Samme udvikling så man i New York, og de fleste af børnene med normal begavelse blev placeret i almindelige folkeskoleklasser uden den nødvendige støtte. Ligesom vi nu ser det i Danmark, oplevede amerikanerne efterhånden flere og flere beretninger om børn, der var i mistrivsel på grund af fejlslået inklusion.

»For bare ti-femten år siden var der stort set ingen hjælp til børn med autisme her i byen, hvis de ellers var normalt begavede. Mange blev bare placeret i almindelige klasser uden støtte, og det lærte de ikke ret meget af«, forklarer Eileen Reiter.

»Tilmed har der været det problem, at mange skoler ikke har ønsket at få elever ind med handicap, fordi skolerne bliver målt og belønnet afhængig af deres resultater. På den måde blev børnene ofte kastebold i systemet«.

De voksende problemer fik i begyndelsen af 00'erne New Yorks skolevæsen til at søge hjælp blandt eksperter på University of New York. Ud af det udviklede man Nest-programmet, der siden har udviklet sig, så der i dag er omkring 30 skoler involveret og cirka 600 elever med autisme tilknyttet projektet i hele byen. Planen er umiddelbart at få omfanget fordoblet frem mod 2015.

»Men lad os nu se, hvor hurtigt det går. Heldigvis er myndighederne opmærksomme på ikke at haste projektet igennem på skoler, der ikke er parate til det. Det er vigtigt at bevare den høje kvalitet«, understreger skolelederen på PS 112.

»Selvfølgelig koster det her projekt en del ressourcer på kort sigt. Men det var også dyrt for systemet, hver gang et barn skulle flytte skole og mistede vigtige skoleår på grund af mistrivsel. På lang sigt bliver det her en rigtig god investering, der bærer børnene godt videre i livet«.

NYHEDER FRA

sekretariatet

Nye procedurer vedrørende restance

Hver måned trækker vi såkaldte restancelister ud fra medlemssystemet. Det er en liste over medlemmer, der af en eller anden grund ikke har fået betalt til tiden. Der er ca. 100 restanceposter hver måned.

Proceduren har tidligere været, at der er blevet sendt en påmindelse om betaling med ny tidsfrist samt et nyt girokort ud til de medlemmer, det drejer sig om. Bagefter er der så opfølgning på den nye tidsfrist og så til sidst evt. udmeldelse af medlemmet.

Det er en meget tidskrævende og dyr proces. Tid og penge, vi meget hellere vil bruge på bedre og mere service til medlemmerne.

Derfor ændrer vi procedure pr. 1. januar 2014. Den nye proces bliver, at vi, når vi trækker den månedlige restanceliste, ikke længere sender påmindelser ud, men udmelder de pågældende medlemmer med det samme og krediterer deres konto.

Man kan altid blive meldt ind igen.

Det er blot at kontakte Nita Christensen på omstilling@autismeforening.dk og bede om at få tilsendt et nyt girokort. Så snart indbetalingen kan ses i vores økonomisystem, åbnes der for medlemskabet. Hun kan også hjælpe og vejlede i forhold til at tilmelde medlemsbetalingen til PBS.

Nye tiltag på Landsforeningen Autismes hjemmeside www.autismeforening.dk

Vi modtager mange henvendelser vedrørende skoler, botilbud, døgninstitutioner m.fl.

Vi vil meget gerne hjælpe vore medlemmer med at gøre det nemmere at finde de tilbud, der måtte være i deres del af landet.

Derfor opfordres alle førnævnte typer institutioner til at sende følgende oplysninger til Landsforeningen Autisme:

- Foto af institutionen (jpg-fil)
- Institutionens navn
- Institutionens placering i landet
- Institutionens målgruppe (aldersgruppe etc.)
- Oplysninger om institutionens art (skole, døgntilbud..)
- Institutionens hjemmeside

Oplysningerne sendes til kontor@autismeforening.dk. Efterhånden som vi modtager oplysningerne, vil de blive lagt på Landsforeningen Autismes hjemmeside, hvor de vil blive inddelt geografisk.

Fritidstilbud for børn og unge med autisme

En anden type henvendelser, vi også får mange af, er fra forældre og pårørende, der efterspørger offentlige fritidstilbud for børn og unge med autisme.

Vi har også fået henvendelser fra steder, der har tilbud, men som er lukningstruede på grund af for få deltagere.

Dette er rigtig ærgerligt for begge parter. Derfor opfordrer vi alle forældre, udbydere af tilbud og andre, som måtte ligge inde med viden på området, om at sende følgende oplysninger til Landsforeningen Autisme:

- Foto af aktiviteten (jpg-fil)
- Stedets navn
- Placering i landet
- Aktivitetstype (svømning, fodbold osv.)
- Målgruppe (aldersgruppe etc.)
- Aktivitetens hjemmeside

Oplysningerne sendes til kontor@autismeforening.dk. Efterhånden som vi modtager oplysningerne, vil de blive lagt på Landsforeningen Autismes hjemmeside, hvor de vil blive inddelt geografisk.

Struktureret ferie på Malta med Landsforeningen Autisme

13.-20. september (uge 38)

Se på SIKONS hjemmeside www.sikon.dk for flere oplysninger og tilmelding.

APPS

for autism and special needs...

...er en Facebook-gruppe, som er oprettet af Viks Liks. Gruppen er åben for alle, hvor medlemmerne deler og anmelder viden om apps til mennesker med kognitive udfordringer.

Det drejer sig ikke kun om forskellige arcade spil, men også apps, hvor den enkelte person via leg kan tilegne sig færdigheder som f.eks. at lære klokken.

Under fanebladet »Filer« finder man et hav af dokumenter. De forskellige apps er inddelt i kategorier. Søger man f.eks. efter apps, der kan anvendes til dansk, kan man downloade dokumentet og læse om de forskellige muligheder.

I dagens Danmark er mobiltelefoner og tablets blevet dagligdag og er samtidig et nyttigt arbejdsredskab i mange familier og institutioner. Hvis man gerne vil være på forkant og få gratis apps i ny og næ, når de udbydes, så meld dig på gruppen.

Måske finder du app'en, du har søgt efter.

KLAG,

hvis du oplever en urimelig behandling

Af journalist Merete Rømer Engel

Sådan lyder rådet til forældre til børn, unge og voksne med autisme fra juraprofessor Kirsten Ketscher. En klage er en måde at vise sin uenighed på, og du opnår, at nye øjne kigger på sagen.

Landsforeningen Autisme har i den seneste tid fået rigtig mange henvendelser fra frustrerede forældre, som ikke synes, de får den hjælp og støtte fra kommunen til deres børn og unge, som de burde have. *Men hvad bør man egentlig have?*

Det kommer selvfølgelig helt an på det enkelte barn og dets situation, og den enkelte kommune har også en vis ret til at lægge det serviceniveau, de finder passende, men der er langt fra frit valg på alle hylder for sagsbehandlerne i kommunen.

– Den enkelte kommune kan definere et serviceniveau, men alle kommuner skal selvfølgelig opfylde loven, siger Kirsten Ketscher.

Det skal give mening

Hun mener eksempelvis ikke, at det lyder rigtigt, hvis en kommune i stedet for at komme med tilbud til et barn med autisme foreslår en forældreevneundersøgelse, som nogle af Landsforeningen Autismes medlemmer har oplevet det.

– Hvis det er det eneste tilbud, kommunen kommer med, lyder det meget mærkeligt. I servicelovens børne- og ungeafsnit står der jo i § 46, at: »Formålet med at yde støtte til børn og unge, der har særlige

behov herfor, er at sikre, at disse børn kan opnå de samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende«. – De tilbud, man giver i kommunen, skal jo adressere det formål, påpeger juraprofessoren.

Hjælp til overblik

Så selv om lovteksterne måske nogle gange kan virke meget rammeagtige for ikke-jurister, så er de faktisk ret præcise i deres overordnede formål, og i Landsforeningen Autisme anbefaler vi, at man enten selv går på nettet og finder de relevante paragraffer (se faktaboks) eller søger hjælp til overblik, f.eks. hos vores socialrådgiver. Men er man så uheldig allerede at være havnet i en juridisk hårdknude, anbefaler juraprofessor Kirsten Ketscher, at man henvender sig til nogle af de frivillige juridiske rådgivninger (se faktaboks) eller en jurist i paraplyorganisationen Danske Handicaporganisationer, som Landsforeningen Autisme er medlem af.

Økonomi og behov

Det er selvsagt umuligt at sige noget generelt om, hvor godt eller dårligt kommunerne gør det, fordi hver enkelt familie står i en unik situation, og hver enkelt kommune har nogle politiske beslutninger om serviceniveau. Men den overordnede lovgivning skal altid overholdes, og juraprofessor Kirsten Ketscher opfordrer til, at man som forældre klager, hvis man ikke synes, at ens barns behov bliver imødekommet.

– Man får i hvert fald ikke ændret afgørelsen, hvis man ikke klager, siger juraprofessoren.

Find lovteksterne

Gå ind på www.retsinfo.dk; her kan du ved at klikke på »danske love« og videre på »populærtitler« og dernæst f.eks. »s« for »serviceloven« se alle paragrafferne og finde dem i f.eks. børne- og ungeafsnittet, som er aktuelle for dig.

Medlemmerne af Landsforeningen Autisme har ofte en oplevelse af, at kommunens økonomi spiller ind, når de giver et afslag til f.eks. et kursus og foreslår forældrene at søge viden på nettet i stedet.

– Helt overordnet kan man sige, at kommunerne skal sætte barnets behov over økonomi, og at man jo kan få et andet udbytte af at komme på et kursus og blandt andet møde ligesindede, end man i visse tilfælde kan ved at søge information på nettet, siger Kirsten Ketscher.

Men hun understreger, at der selvfølgelig heller ikke er ubegrænset adgang til kurser. Man skal se på behovet og vurdere, hver gang man tager stilling til en udgift.

– Nogle gange går en billig løsning og barnets behov måske hånd i hånd; så er det jo fint, men det må ikke være økonomien alene, der bestemmer, fremhæver Kirsten Ketscher.

Uenighed

En typisk situation, hvor forældre og kommune er uenige, kunne være, hvis forældrene mener, at nabokommunen har en specialskole, der ville matche deres barns behov meget bedre end det tilbud, deres egen kommune har, og hvor kommunen siger nej, fordi de selv mener at kunne dække behovet.

– Jamen, så er der jo en uenighed, siger Kirsten Ketscher.

I sådan en situation mener hun, at det vil være på sin plads at klage og få nogle nye øjne på sagen.

Klagens vej

Rent praktisk sker der det, at man først sender en klage til kommunen. Det vil oftest medføre, at de sender sagen højere op i deres system for lige at tjekke, at den pågældende sagsbehandler ikke har lavet en fejl. Har han/hun begået en fejl, kan det rettes allerede der. Holder kommunen derimod fast i afslaget, sender de klagen videre til Ankestyrelsen, og er det en principiel sag, er der endnu en klageinstans. Som alle, der har prøvet at få et afslag fra kommunen, ved, følger der en klagevejledning med, når man modtager afslaget, og det er altså bare med at bruge den, hvis man slet ikke føler, at ens behov bliver mødt. Man er ikke et brokkehoved, fordi man klager. Man giver simpelthen udtryk for, at man ikke er enig i afslaget, og beder om endnu en vurdering.

Nyt

Tidligere gik en klage videre til de Sociale Nævn, men de er nu nedlagt, og i stedet er det Ankestyrelsen, som kommunen sender klagen videre til. Om det er godt eller skidt, mener juraprofessoren ikke, man kan sige noget om endnu.

– Det vil tiden vise. Antallet af klagemuligheder er jo ikke ændret. I principielle sager er der stadig to instanser. Nogle Sociale Nævn var gode, andre mindre gode, og Ankestyrelsen træffer også gode afgørelser, siger Kirsten Ketscher.

Frivillig juridisk rådgivning

På www.civilstyrelsen.dk kan du finde en liste over retshjælpsinstitutioner i Danmark godkendt af Civilstyrelsen, som hører under Justitsministeriet.

**SPAR
25-30%**
på kugledyner
og andre sanse-
stimulerende
produkter

Hos Spektrum finder du bøger, hjælpemidler og andet som vedrører Autisme, Aspergers, ADHD, Udviklingsforstyrrelser m.v.

se mere og køb på

SPEKTRUM
Learning for life

www.spektrumshop.dk

KREDSENES

aktiviteter

Kreds Bornholm

Formand:

Karin Jaque.....Tlf. 56 96 42 48
E-mail: karin@jaque.dk

Kreds Fyn

Formand:

Else Worm JørgensenTlf. 29 88 87 98
E-mail: elseworm@gmail.com

Autismufelagið

Kreds Færøerne

Formand:

Jørmund FoldboTlf. +298 50 90 31

Kreds København/Frederiksberg

Formand:

Tine HeerupTlf. 33 11 46 71
E-mail: tine.heerup@gmail.com

Kreds MidtVest

Formand:

Søren DalgaardTlf. 53 11 31 45
E-mail: sbd54@youmail.dk

Kreds Nordjylland

Formand:

Jørn PoulsenTlf. 98 15 32 42
Kontakt telefon:Tlf. 30 25 92 10
E-mail: jp@autismenord.dk

Kreds Nordsjælland

Formand:

Allan Jensen.....Tlf. 60 95 16 77
E-mail: allanjensen51@hotmail.com

Kreds Ribe

Kontaktperson:

Hanne Schroll Kristensen.....Tlf. 75 45 19 05
E-mail: h.c.kristensen@youmail.dk

Kreds Roskilde

Formand:

Uffe MohrsenTlf. 43 90 19 56
E-mail: gul-mohrsen@mail.dk

Kreds Storkøbenhavn

Formand:

Guri SpiegelhauerTlf. 28 18 19 74
E-mail: guri@autisme-storkbh.dk

Bornholm

Børn med autisme stiller store krav til alle i familien. Siden marts måned 2013 har Autismeforeningen, Kreds Bornholm, holdt et månedligt aftenmøde, hvor man i samtalegrupperne har mødtes og drøftet udfordringer og erfaringer samt givet hinanden lidt inspiration til at takle hverdagen. Interessen for vores aftenmøder i samtalegrupperne har været meget stor, og der har også været efterspørgsel efter samtalegrupper i dagtimerne.

Derfor udvider Kreds Bornholm tilbuddet med et månedligt formiddagsmøde.

Møderne afholdes i Samværshuset i Rønne, som danner en god ramme om aktiviteterne.

Mødetidspunkter:

Sidste torsdag i hver måned kl. 19.00-21.00

Første torsdag i hver måned kl. 10.00-12.30

Alle pårørende til børn eller unge med autisme er velkomne. Ønsker man mere information, så ring til Tomas eller Lone på tlf. 61 77 05 26.

Vi ønsker udover de omtalte møder at undersøge, om der er behov for, at bedsteforældre til børn med autisme kan få mulighed for at mødes. Så hvis der er nogle bedsteforældre, som kunne tænke sig at mødes og snakke om de udfordringer, som en familie med børn med autisme har, er de velkomne til at kontakte foreningen.

Limfjord

Gratis foredrag om IT-teknologiens muligheder for børn med autisme

Tirsdag den 25. februar, kl. 19.00-21.00

Resen Skole, Furvej 9, 7800 Skive

Målgruppe: Forældre til børn med autisme og faggrupper, der arbejder med børn med kognitive udfordringer. Foredraget vil give forældre og faggrupper en viden om, hvad der skal til for at implementere

et socialt-kommunikativt IT-redskab i hverdagen, og hvordan man kan hjælpe barnet med en visuel base-
ret struktur ved brug af iPads og tablet. Der vil blive
vist forskellige apps, som arbejder med børns faglige,
personlige og sociale kompetencer.

Foredraget bliver holdt af næstformanden i Kreds
Limfjord, Mai-Britt Sørensen, som udover bestyrel-
sesarbejde til daglig arbejder som pædagog og AKT
vejleder med støttefunktion til børn med kognitive
udfordringer.

Tilmelding foregår til Mai-Britt Sørensen på mail
maibritt@kredslimfjord.dk; tilmeldingsfristen er
torsdag den 20. februar.

Indkaldelse til generalforsamling

Hermed indkaldes til generalforsamling i Landsfore-
ningen Autisme – Kreds Limfjord

Tirsdag den 4. marts, kl. 19.00-22.00
Krabbeshus Hældagsskole, Strandvejen 11,
7800 Skive

Dagsorden ifølge vedtægterne.
Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde
senest tirsdag den 25. februar 2014.

Efter generalforsamlingen vil der være et foredrag
med forfatter Jeanette Ringkøbing Rothenborg, som
har skrevet bogen »Vejen Videre« sammen med sin
mand, journalisten Michael Rothenborg:

Foredrag:

»Vejen Videre – når dit barn har autisme«

Når særlige udfordringer flytter med ind på børne-
værelset, fyldes forældrene ofte af en sorg, stress,
bekymring og træthed. Samtidig kan mange gå rundt
med dårlig samvittighed, fordi det kan være en svær
balance at dele sin opmærksomhed mellem barnet
med ekstra behov og de andre søskende. Alt sammen
kan belaste parforholdet, men nogle konflikter kan
forebygges. De udfordringer, vi er bevidste om, kan vi

prøve at gøre noget ved. Dem, vi ikke er bevidste om,
har det med at gøre noget ved os.

Jeanette Ringkøbing Rothenborg er forfatter, journa-
list og kommunikationschef i Center for Familieudvik-
ling og underviser i PREP-parkurser på centrets tilbud
for forældre til børn med særlige behov.

Læs mere på vores hjemmeside
www.kredslimfjord.dk.

Opfordring til alle vores medlemmer!

Vi har indtryk af, at det ikke er alle, som modtager
vores nyhedsbrev. Derfor vil vi gerne opfordre alle
vores medlemmer til at skrive deres mailadresse til
følgende mail: post@kredslimfjord.dk.

Midtvest

Konference:

»Best practice – sociale indsatser,
der virker«

Torsdag den 20. februar, kl. 9.30-15.30

Scandic Hotel, Herning

Oplæg ved Charlotte Holmer og Jannik Beyer,
Socialstyrelsen.

Søskende/bedsteforældrekursus

Lørdag den 1. marts, kl. 9.30-15.00

Generalforsamling

Onsdag den 12. marts, kl. 19.30-21.30

Fejring af

»Den internationale autismedag«

Onsdag den 2. april, kl. 9.00-15.30

Hvis ikke andet er nævnt, foregår arrangementerne på
Langvadbjerg, Ringkøbingvej 108 A, 7400 Herning, og
laves i samarbejde med Autismecenter Vest.

Nærmere oplysninger om arrangementerne oplyses
senere her på siderne, på vores hjemmeside
www.kredsmidtvest.dk og i de invitationer, der sendes
ud pr. mail.

Kreds Storstrøm

Formand:

Michael Weyand.....Tlf. 51 33 96 65

E-mail: mw@nakskov-gym.dk

AS-repr.:

Line Mackenhauer

Email: lima44@live.dk

Kreds Sønderjylland

Formand:

Bettina Østergaard.....Tlf. 20 82 42 52

E-mail: kontaktlaks@gmail.com

Kreds Trekanten

Formand:

Dorte Schandorph Jensen.....Tlf. 29 67 00 67

Email: dortesjens@mail.dk

Kreds Vestsjælland

Formand:

Helle Staerk Hansen

E-mail: helle@kejsers-hansen.dk

Kreds Limfjord

Formand:

Peter K. H. Nielsen.....Tlf. 20 74 66 08

E-mail: peter@pedersdal.dk

Kreds Østjylland

Formand:

Marianne Banner.....Tlf. 50 43 83 61

E-mail: marianne_banner@yahoo.dk

AS-repr. voksne:

Jane Høllkvist.....Tlf. 30 20 38 94

AS-repr. børn:

Elsebeth Svane.....Tlf. 86 21 06 06

Samarbejdsorganisation Aspergerforeningen

Formand:

Aage Sinkbæk.....Tlf. 70 25 30 67

Træffetid er torsdag og

fredag kl. 10.00-12.00

E-mail: asi@autismeforening.dk

Aspergerforeningens netværksgrupper

København/Frederiksberg

Bedsteforældreaften

v/cand. psych. Marianne Verdel

Mandag den 25. februar, kl. 19.00–21.30

**Kvartershuset Jemtelandsgade, Salen, 1. sal
Jemtelandsgade 3, 2300 København S**

Det kan være svært at være bedsteforældre til et barn med autisme. Forældre kommer som hovedregel på kursus og lærer om autisme, men hvad med bedsteforældrene?

Også som bedsteforælder har man mange spørgsmål, følelser, bekymringer m.v., som man har brug for at få besvaret/sat fokus på for bedre at være i stand til at nyde samværet med barnebarnet og støtte såvel barn som forældre.

Marianne Verdel, der har erfaring indenfor neuropsykologi, neuropædagogik og terapeutisk bearbejdning, vil orientere generelt om autisme og efterfølgende fokusere på ovenstående problemstillinger.

Målgruppe

Alle interesserede

Alle er velkomne – ingen tilmelding
Videregiv gerne invitationen til relevante bedsteforældre.

Ribe

Søskendekursus

Lørdag den 1. februar

afholder Autismeforeningen Kreds Ribe et kursus i de problemstillinger, der kan være, når man har søskende, der også skal tilgodeses i hverdagen.

**Kurset afholdes på Danhostel, Gl. Vardevej 80,
6700 Esbjerg, kl. 9.30-16.00**

Kurset henvender sig til søskende i alderen 10-16 år og deres forældre.

Program

Kl. 9.30-10.00	Kaffe/te og velkomst
Kl. 10.00-11.00	Fælles oplæg for forældre og søskende om autisme
v/psykolog Søren Glistrup
Kl. 11.00-12.30	Samvær og samtale i søskendegruppen og samtidig drøftelse af temaer i forældregruppen

- Kl. 12.30-13.30 Frokost
Kl. 13.30-15.00 Fortsat samvær og samtale i søskendegruppen og samtidig drøftelse af temaer i forældregruppen
Kl. 15.00-15.15 Kaffe/te og kage
Kl. 15.15-15.45 Opsamling og spørgsmål i forældregruppen og aktivitet for børnene
Kl. 15.45-16.00 Fælles afslutning

Pris kr. 175,- pr. voksen deltager, børn/unge er gratis; beløbet betales ved tilmelding.

Deltagerantal: max. 10 børn/unge, så »først til mølle« principet er gældende.

Tilmelding til Hanne Kristensen, tel. 75 45 19 04, eller på h.c.kristensen@youmail.dk.

Tilmeldingsfrist er den 26. januar.

Storkøbenhavn Generalforsamling og foredrag om mindfulness

Onsdag den 5. marts, kl. 17.30

**Herlev Medborgerhus, Herlevgårdsvej 18,
2730 Herlev**

Kredsen afholder generalforsamling med dagsorden jf. vedtægterne.

Bestyrelsen stiller under pkt. 4 forslag om deling af kredsen i to nye kredse, jf. beslutning på repræsentantskabsmødet i oktober 2013.

Såfremt generalforsamlingen vedtager forslaget, vil resten af dagsordenen blive suspenderet, og der vil umiddelbart efter blive afholdt stiftende generalforsamlinger i de to nye kredse.

Forud for generalforsamlingen – kl. 17.30 – kommer psykolog Mette Kyung fra Center for Autisme; hun holder et oplæg om, hvad mindfulness er, og giver en smagsprøve på det.

Desuden vil hun fortælle lidt om de spæde erfaringer med mindfulness i forhold til mennesker med autisme samt erfaringerne med, hvordan det eventuelt kan gavne forældre og netværket, som søger at støtte mennesker med autisme.

Kredsen er vært for en mindre forplejning i forbindelse med oplægget, og derfor kræves der tilmelding til oplægget om mindfulness.

For billetbestilling følg link på hjemmesiden www.autismeforening.dk under Kreds Storkøbenhavn. *Bestilling skal ske senest den 27. februar, kl. 10.00.* Efter sidste frist er det IKKE muligt at købe billet.

Det kræver ikke tilmelding, såfremt man kun ønsker at deltage i generalforsamlingen.

Efter foredraget starter generalforsamlingen kl. 19.00.

Forslag til behandling på generalforsamlingen skal være bestyrelsen i hænde *senest tirsdag den 18. februar*. Motiverede forslag indsendes skriftligt til mail@autisme-storkbh.dk.

Hold øje med kredsens hjemmeside, som efter den 25. februar vil annoncere endelig dagsorden inkl. indkomne forslag, regnskab for 2013, budget 2014, dagsordener for stiftende generalforsamlinger i de to nye kredse og endelige vedtægter for de to nye kredse.

Læs mere om arrangementet på vores hjemmeside www.autismeforening.dk, vælg Kreds Storkøbenhavn.

Storstrøm Åbne Facebookgrupper

Landsforeningen Autisme – Kreds Storstrøm
Autisme Vordingborg.

Netværkscafé

Torsdag den 30. januar, kl. 18.00-20.30

I »Konferencen« på Oringe

(se vejbeskrivelsen sidst i indlægget)

Tilmelding til Henrik Larsen senest den 25. januar på svinget38@mail1.stofanet.dk. (Husk at skrive navn, adresse, telefonnummer i tilfælde af aflysning ved sygdom eller lignende).

Generalforsamling i Kreds Storstrøm

Tirsdag den 11. marts, kl. 20.00-21.30

I »Konferencen« på Oringe

(se vejbeskrivelsen sidst i indlægget)

Inden selve generalforsamlingen planlægger vi fra kl. 18.00-20.00 at vise filmen »En anderledes dreng« og håber, at instruktøren kan deltage i en efterfølgende diskussion.

Hovedbestyrelsen

Formand:

Heidi Thamestrup.....Tlf. 26 20 16 58

Næstformænd:

Lars Grønlund.....Tlf. 30 53 34 52

Peter K. H. Nielsen.....Tlf. 20 74 66 08

Medlemmer:

Aage Sinkbæk.....Tlf. 29 72 66 20

Allan Jensen.....Tlf. 60 95 16 77

Bernd Weibek.....Tlf. 98 38 94 62

Else Worm Jørgensen.....Tlf. 29 88 87 98

Kari Overhalden.....Tlf. 23 69 69 83

Kim Hansen.....Tlf. 56 48 08 89

Kristina Kristensen.....Tlf. 40 53 71 37

Tine Heerup.....Tlf. 33 11 46 71

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forslag fra medlemmerne skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen, dvs. den 25. februar, og sendes til Michael Weyand på mw@nakskov-gym.dk.

Tilmelding til Henrik Larsen *senest den 4. marts* på svinget38@mail1.stofanet.dk.

Alle arrangementer foregår i »Konferencen«, 2. sal i hovedbygningen på Oringe, Færgøgårdsvej 15, 4760 Vordingborg. (Man følger Færgøgårdsvej, til vejen ender på en parkeringsplads foran hovedbygningen).

Ved alle møder vil der blive serveret sandwich. Prisen vil være 20,- kr. for medlemmer og 50,- kr. for ikke-medlemmer.

Kredsforeningens arrangementer i foråret 2014 kan ses på www.autismeforening.dk under »Kreds Storstrøm«, og her er der også mulighed for at melde sig ind i foreningen.

Sønderjylland

Generalforsamling i Kreds Sønderjylland

Torsdag den 27. februar, kl. 19.30

Fjordskolen, Skolevænget 33, 6200 Aabenraa

Aftenen indledes med en præsentation af de nuværende bestyrelsesmedlemmer, så der er mulighed for at få et bedre kendskab til os, som arbejder for og repræsenterer medlemmerne i deres forening. Derudover fortæller vi nærmere om arbejdet med Autismemessen, som finder sted den 29. marts 2014.

Dagsorden vil blive fremsendt pr. mail og offentliggjort på foreningens hjemmeside www.laks.skysite.dk. E-mail-adresser bedes sendt til kontaktlaks@gmail.com.

Bestyrelsen oplyser, at:

- Medlemmer, som har lyst at være aktive i bestyrelsen, bedes give bestyrelsen besked inden generalforsamlingen.
- Bestyrelsesmedlemmer deltager i bestyrelsesmøder ca. hver anden måned samt ved arrangementer. Endvidere skal man være indstillet på at gøre en aktiv indsats i forbindelse med det administrative omkring arrangementerne.

- Bestyrelsen har en hjælperliste. Det er IKKE en betingelse, at man er medlem for at være frivillig hjælper. Det kan være alt fra at bage kage til at stille stole op til et arrangement. Meld dig endelig – der er altid brug for flere hænder. Hjælperne er ikke en del af bestyrelsen, og der er ingen løn – kun taknemmelighed at få.

Af hensyn til opdækning, servering af kaffe, te og brød ser vi meget gerne, at man tilmelder sig generalforsamlingen på kontaktlaks@gmail.com eller pr. sms på tlf. 20 82 42 52.

Østjylland

Sociallov for borgere i Horsens For alle medlemmer i Horsens

Onsdag den 5. februar, kl. 18.30-21.30

Horsens Bibliotek, Tobaksgården 12, Horsens

Vi har inviteret cand.scient.soc Dorthe Hölck og chef for Handicap og Psykiatri i Horsens Kommune Frants Arboe til at komme og fortælle om socialloven og den måde, den udlægges på i Horsens Kommune.

Tilmelding info@autismeoj.dk *senest den 1. februar*.
Marianne Banner, Kaserneboulevarden 35,
8000 Århus C, 50 43 83 61/86 12 25 19.
E-mail: marianne_banner@yahoo.dk – Landsforeningen Autisme www.autismeoj.dk.

Selvforståelseskursus

Selvforståelseskursus for normalt begavede unge 14-18 år med autisme diagnoser, som har været enkelt integreret i folkeskoler.

Kurset forløber over 8 kursusdage med opstart torsdag den 6. marts kl. 17.00-19.30 og 8 uger frem. Vi sørger for et let aftensmåltid og noget at drikke. Kurset holdes Mejlgade 63, 8000 Århus.
Pris: 12.000 kr. pr. deltager; dette kan søges som § 41 merudgift.

En visitationssamtale er en forudsætning, og du vil blive kontaktet direkte herom før kursusstart.

Du kan læse meget mere om kursusindhold og oplægsholdere på vores hjemmeside www.autismeoj.dk. Tilmelding på info@autismeoj.dk.

Opstart af nye netværksgrupper

Netværksgrupper for bedsteforældre til børn med autisme

Her kan du udveksle erfaringer med andre bedsteforældre og tale om de glæder og sorger, der følger med, når ens barnebarn har autisme.

Interesserede kan henvende sig til Dorthe Rasmussen: dorthehenriksen2@gmail.com.

Netværksgrupper for søskende over 18 år til børn med autisme

Her kan du tale med andre om det at være søster eller bror til et barn med autisme.

Interesserede kan henvende sig til Dorthe Rasmussen: dorthehenriksen2@gmail.com.

Husk generalforsamlingen

Tirsdag den 25. februar, kl. 18.00, i Vandresalen på Psykiatrisk Hospital Risskov, Skovagervej 2 indgang 32, 8240 Risskov

Dagsorden i henhold til vedtægterne.
Før generalforsamlingen kommer formanden for Landsforeningen Autisme og holder oplæg om foreningens politikpapir om inklusion.
Kredsforeningen er vært ved et lille traktement før generalforsamlingen.
Tilmelding senest den 23. februar på mail info@autismeoj.dk.

Temaaften i Favrskov

Fredag den 14. marts

Netværksgruppen for forældre til børn og unge med autisme planlægger en temaaften med udgangspunkt i socialloven med Dorthe Hölck. Læs mere herom samt om kommende arrangementer på vores hjemmeside www.autismeoj.dk.

**Du kan tilmelde dig til
SIKON Vinterkonference
og Ugekursus i Vigsø på
www.sikon.dk**

Tank billigt og støt Landsforeningen Autisme

Få et OK Benzinkort, så støtter du Landsforeningen Autisme med 6 øre, hver gang du tanker benzin eller diesel. Når du har tanket 500 liter, får Landsforeningen Autisme en ekstra bonus. Det koster dig ikke ekstra – OK betaler hele beløbet. Har du et OK Benzinkort i forvejen, kan du også få det tilknyttede aftalen.

Bestil et OK Benzinkort på www.ok.dk.

www.ok.dk

Landsforeningen Autismes sekretariat

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Tlf. 70 25 30 65
kontor@autismeforening.dk
www.autismeforening.dk

Åbningstider

Mandag, torsdag og fredag kl. 9.00-12.00 samt
tirsdag kl. 16-19. Onsdag lukket.

Formand Heidi Thamestrup

Tlf. 26 20 16 58
formand@autismeforening.dk
Arbejdsområder: ledelse, policy, redaktør medlemsblad,
børn og unge, internationalt arbejde, DH's forretnings-
udvalg, Ankestyrelsen og Skolerådet

Sekretariatschef Lars Grønlund

Næstformand i Landsforeningen Autisme
Tlf. 30 53 34 52
l-g@autismeforening.dk
Arbejdsområder: IT, administration og
SIKON konferenceseekretariat

Økonomimedarbejder Lisbeth Haagen

Tlf. 70 20 40 83
bogholder@autismeforening.dk
Arbejdsområder: budget/regnskab, økonomistyring,
personaleadministration

Sekretariatsmedarbejder Jette Bennetzen

Tlf. 70 25 30 65
kontor@autismeforening.dk
Arbejdsområder: redaktionssekretær,
medlemshenvendelser og webmaster

Kontorassistent Nita Christensen

Tlf. 29 25 94 52
omstilling@autismeforening.dk
Arbejdsområder: assistance til kursus-sekretariatet
og bogholderiet, medlemshåndtering

Socialrådgiver Ulla Kjer

Tlf. 70 25 30 68
social@autismeforening.dk
Arbejdsområder: rådgivning, vejledning, artikler og foredrag

Kursussekretær Lone Street Nielsen

Tlf. 70 20 40 62
kursus@autismeforening.dk
Arbejdsområder: kursussekretær,
SIKON's kurser og conference

MUSIK

går i hjernen og i hjertet på mennesker med autisme

Af Line Gebauer, Cand. Psych., Ph.d., CFIN & MINDLab, Aarhus Universitet

For de fleste mennesker, hvad enten man har autisme eller ej, er musik en vigtig del af vores dagligdag. Fra hjerneforskningen ved vi, at det at lytte til musik er en ret unik

aktivitet, fordi det stimulerer mange forskellige områder af hjernen. Musik aktiverer naturligvis hjernens hørebark, men mange kan nok også genkende, hvordan musik med en god rytme giver én lyst til at bevæge sig – hvad enten det er at vippe storetåen i takt med musikken eller kaste sig ud i dans. Lysten til bevægelse afspejles også i hjernens aktivitet. Selv når man skanner hjernen hos mennesker, der ligger helt stille, ser man aktivitet i motorisk cortex, som er den del af hjernen, der styrer bevægelser. Derudover aktiverer musik også kognitive områder af hjernen, dvs. områder, der har med analyse, planlægning og koncentration at gøre.

Endelig stimulerer musik også følelsescentrene i midthjernen. Det er især den følelsesmæssige effekt af musik, der har interesseret mig, for hvordan kan det være, at en række tilfældige toner kan give én stærke kuldegysninger eller ligefrem en klump i halsen? Og er der forskel på, hvordan mennesker med og uden autisme bliver påvirket af musik?

I et studium, som vi for nyligt lavede ved Aarhus Universitet, satte vi os derfor for at undersøge, hvordan mennesker med autisme følelsesmæssigt bliver påvirket af musik, og hvordan hjernen reagerer, når

man lytter til glad eller trist musik. Den primære årsag til, at både de med og uden autisme lyttede til musik, var, at det påvirkede deres følelser.

Størstedelen af gruppen med autisme beskrev, at de ofte lyttede til musik for at blive i bedre humør. Når vi undersøgte hjernens aktivitet, mens forsøgsparticipantene lyttede til følelsesfuld musik, fandt vi også, at gruppen med autisme aktiverede hørebarken samt motoriske, kognitive og følelsesrelaterede hjerneområder ligesom gruppen, der ikke havde autisme. Endelig var gruppen med autisme også lige så gode til at genkende følelser udtrykt i musik som gruppen, der ikke havde autisme. Dette peger altså på, at mennesker med autisme bliver stærkt følelsesmæssigt påvirkede af at lytte til musik, og at hjernen bearbejder musik på nøjagtig samme måde hos mennesker med og uden autisme. Udover at nyde at lytte til musik ser det også ud til, at mange med autisme har særlige musikalske evner.

Andre studier har f.eks. fundet, at en markant større andel af autister har absolut gehør end normalbefolkningen. Dette er formentlig relateret til den generelle forstærkede lydfølsomhed, som mange med autisme oplever. Forstærket lydfølsomhed er noget af det, jeg nu undersøger i en række nystartede studier. Jeg er nemlig blevet nysgerrig efter at forstå de særlige udfordringer og unikke evner, der er forbundet med ændrede sansesoplevelser i autisme.